

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălănitătea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Regularea pensiilor în mod uniform, de Junius.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de casație și justiție, s. II : I. Dimopol cu Casa Ieschek și C-ie.

Curtea de apel din București, s. I : Ion Dumitrescu și alții cu Gh. N. Dumitrescu și alții.

Idem, s. II : Jordan S. Tabacu cu Marghioala Dinulescu.

Tribunalul județului Covurlui, s. I : Anton Török & C-ie cu Strul Chișes.

Regularea pensiilor în mod uniform

În materie de pensie avem o varietate de legi, din care cauză atât condițiile pentru exercițiul dreptului la pensie cât însăși pensia diferă în mod extra-ordinar după cum funcționarul e inginer la căile ferate, sau e militar, ori e funcționar în serviciul poștal telegrafic, sau e funcționar al județului, comunei ori la unul din multele stabilimente publice, sau e funcționar al Statului.

Așa un inginer de la căile ferate poate să aibă pensie de 1500 lei pe lună după un serviciu de 25 ani. Un general are, după un serviciu de 40 ani început de prin școala militară și continuat fără intermitente și sigur, pensie de 1000 până la 1200 lei; — la județe, comune și la diferitele stabilimente publice funcționarii au condiții mai ușoare spre a eși la pensie și au situații mult mai avantajoase de cât funcționarii civili după legea pensiilor, de la 1891.—Invederat că nu e rațiune a avea diferite măsuri, diferite condiții și a acorda o situație mai avantajoasă unora de cât altora.

Un funcționar civil intrat în funcție după absolvirea liceului și a studiilor universitare, după susținere de concursuri și esamene de multe ori spre a putea ocupa funcțiunea, ajuns la cea mai înaltă funcție, ajuns poate Consilier și President la Curtea de casație, după un serviciu de 30, 35

și chiar 40 de ani n'are ca pensie de cât 750 lei fără a mai ține seamă de reducerea de 28% la care este supusă acum pensia; iar inginerul are o pensie îndoită, și militarul aproape îndoită.

Să nu se zică, că funcționarul trebuie înainte de a eși la pensie să-și asigure viitorul, fiind-că aceasta e și va fi foarte greu pentru mulți din funcționarii civili, întru cât presupunem că sunt onestii și și îndeplinesc funcțiunea cu abnegație completă.

Un funcționar civil al Statului n'are nici înlesnirile nici salariile reduse precum erau înainte cu 10% pentru scopul pensiei și acum încă cu alte 25%, și prin urmare nici posibilitatea de a face economiile pe care a avut-o și o are încă inginerul, militarul și cei-l'alți funcționari ai stabilimentelor publice. Dacă de exemplu avem în vedere situația unui judecător, acestuia se interzice ori-ce cumul, ori-ce comerț, el nu poate fi nici arbitru, nici deputat, și e redus la un singur salariu, de vreme ce inginerii de la căile ferate au putut cumula mai multe funcții și avea până la 7000 lei pe lună; mai mult, ei pot fi arbitri, pot a-și procura emolumente ca esperți, au înlesniri de călătorie pe căile ferate, iar inginerii Statului pot fi chiar deputați!!

Cât pentru militari, pe lângă salariu câte înlesniri au de cari nu se bucură funcționarul civil? E destul să menționăm reducerea de care se bucură pentru călătorie pe căile ferate.

Și cu toate acestea când un funcționar civil, când un judecător cu o reputație de onestitate necontestată după 30 ani de serviciu ajunge a-și exercita dreptul la pensie, și aci se găsește în condiții inferioare.

Utilitatea și destoinicia tuturilor funcționarilor trebuind a fi de o potrivă, nu e rațiune a crea condiții mai ușoare și mai avantajoase unora fie în timpul ocupării funcției fie când e vorba de pensie; alt-fel să lasă a se crede că cei mai favorizați sunt mai utili sau mai destoinici, din care cauză autoritatea și prestigiul funcționarului se

micșorează în ochii lumii, — iar urmarea nu poate fi cu vreme de cât recrutarea personalului în condiții tot mai grele și mai proaste, întru cât acei cu simțul demnității și al respectului de sine nu vor mai vroi a fi funcționari ai Statului.

Această stare de lucruri trebuie să dispară, — și în deosebi sub raportul pensiei varietatea ce există astăzi pentru exercițiul dreptului la pensie și pentru dreptul de pensie trebuie să nu mai fie.

Sarcina ce apasă asupra Statului din cauza legilor de pensie e însemnată și se agravează tot mai mult pe fie-care an. — Pentru ca să se poată plăti milioanele pentru pensii militarilor, s'a creat legea taxei militare prin care, pe nesimțite, s'a introdus un sistem de impozite nou, drept deși oneros.

Asemenea plata pensiilor funcționarilor civili va fi o sarcină pe fie-care an crescândă, dacă se va menține o lege precum e legea pensiilor de la 1891, după care au dreptul la pensie și acei cari au servit 10 sau 15 ani.

Apoi din cauza condițiilor ușoare a regulării pensiunilor la județ, comune, și stabilimentele publice, vedem faptul că unii pensionari ai statului, având maximul pensiei sau cari au obținut maximul pensiei în urma unui serviciu la un stabiliment public sunt în stare a cumula pensia și a obține și salariu la un stabiliment public, — și în urmă după un număr de ani a obține și a doua pensie.

Nu mai vorbim și de posibilitatea eșirii unui funcționar în serviciul comunei la pensie cu peste 15000 lei pe an după un serviciu de 15 ani—aceasta în virtutea convenției încheate prin favoare de acel funcționar cu comuna, — căci aceasta este cea mai neanormală situație ce ne putem închipui.

Pentru ușurarea tezaurului public al Statului, județelor, comunelor și al tuturilor stabilimentelor publice, — precum și pentru înlăturarea condițiilor atât de variî create prin diferitele legi și regulamente pentru pensie, noi credem că materia pensiilor trebuie regulată prin o lege în mod uniform și obligatoriu pentru Stat, județ, comună și pentru toate stabilimentele publice.

Adoptând acest mod, va fi dreptul la pensie regulat în același mod pentru toți funcționarii de ori-ce fel.

Fără a insista asupra unei dezvoltări mai ample a materiei, arătăm în scurt punctele principale care ar trebui să fie adoptate în viitorul proiect de pensie, a cărui luare în considerare va putea asigura o situație mai bună și mai dreaptă.

1. Una și aceeași lege a pensiilor să fie pentru

toți funcționarii fără nici o restricție, ori-care ar fi denumirea și salariul lor, fie ei funcționari ai Statului civil, eclesiastici, militari, — fie ei funcționari ai județelor, comunelor urbane, — fie ei funcționari ai stabilimentelor publice, precum Sf. Spiridon, Așezămîntul Brâncovenesc, Eforia Spitalelor, Madona Dudu din Craiova și a tuturilor așezămîntelor publice care fiind persoane morale, funcționează și urmăresc un scop de bine-facere public.

2. Fondurile și sumele tuturilor caselor de pensii ale Statului, județelor, comunelor urbane și ale stabilimentelor publice, pentru funcționarii civili, eclesiastici sau militari ai Statului, județelor, comunelor și a stabilimentelor publice—se vor concentra.

3. Noua casă a pensiilor ce se va înființa va avea caracterul de persoană morală.

4. Veniturile casei pensiilor se vor administra de ea independent de administrația centrală financiară.

5. Veniturile casei pensiilor vor consta :

a) din 10% din salariile funcționarilor și din pensiile pensionarilor actuali și viitori ai Statului, județelor, comunelor urbane și ai tuturilor stabilimentelor publice,

b) din sporul salariului a lunii întâi în cas de înaintare,

c) din venitul taxei militare,

d) din o taxă de 2% asupra venitului tuturilor, cari nu sunt funcționari dar al căror venit e de cel puțin 15000 lei și cari au împlinit 30 de ani fără să se fi căsătorit.

e) din o taxă de 1% asupra venitului tuturilor acelora cari nefiind funcționari sunt căsătoriți, dar n'au copii și au venit de 15000 lei în sus.

6. Comitetul pensiilor va plăti toate recompensele și pensiile cuvenite funcționarilor Statului, județelor, comunelor și stabilimentelor publice care se cuvin și se vor cuveni după legi și regulamente.

7. Anii pentru dreptul la pensie au să înceapă numai de la intrarea într'o funcție proprie zisă, plătită cu un salariu fix, și având funcționarul etatea de 21 de ani, fără deosebire.

8. Nu vor avea prin urmare dreptul la pensie militarii, de la intrarea în școala militară sau de la obținerea unui grad, ci numai de la majoritate unită cu obținerea gradului.

9. Dreptul la pensie se poate exercita numai de acei cari au servit 20, 25, 30, 35 și 40 ani. — Pensia va fi varie după numărul anilor serviți, — ținînd seamă că maximul pensiei după 40 de ani de serviciu e de $\frac{3}{4}$ a salariului obținut în cei din urmă 5 ani.

10. Acei, cari vor fi îndeplinit serviciu până la 20, 25, 30, 35 sau 40 ani într'o funcție amovl-

bilă, vor avea dreptul la pensie pe unul din termenele servite, dacă ei vor fi fost depărtați din funcție fără motiv constatat printr'un proces-verbal încheiat de consiliul de miniștri, în urma raportului ministrului respectiv, și cu aprobarea Regelui printr'un decret sau fără o încheiere din partea județului, comunei sau a așezământului public aprobat tot prin decret Regal.

Procesele-verbale și încheerile aprobate vor avea a fi publicate prin Monitorul Oficial.

Acel interesat va putea recurge la Curtea de casație, contra încheerii consiliului de miniștri, a județului, a comunei sau a stabilimentelor publice pentru exces de putere și recursul se va judeca de secția II a Curței. În cas de admitere a motivului din partea Curței de casație, procesul-verbal al consiliului de miniștri, sau încheierea vor fi nule, și funcționarul nefiind reintegrat va avea dreptul la pensie pentru termenul servit de 20, 25, 30, 35 sau 40 ani.

11. Maximul pensiei după 40 de ani de serviciu va fi de $\frac{3}{4}$ a salariului și nu va întrece suma de 800 lei pe lună.

12. În cas când un funcționar va fi perseverat în aceeași funcție 30 de ani, sau va fi fost judecător la aceeași jurisdicție 30 ani, și va fi având vârsta de 60 ani pensia va fi însăși media salariului ce el va fi avut în decursul celor 30 de ani.

13. Văduva în urma unei căsătorii legitime de 5 ani va avea dreptul la $\frac{3}{4}$ din pensia cuvenită defunctului funcționar.

Când afară de văduvă sunt și copii, li se va da întreaga pensie cuvenită defunctului funcționar.

Supraviețuind numai copii, pensia întreagă li se cuvine,—când sunt băieți până la majoritate, și când sunt fete până la măritare, afară dacă vor fi având o profesie care le-ar procura mijloacele pentru existență cel puțin de aceeași mărime ca pensia cuvenită.

Când va supraviețui numai un copil pensia va fi de $\frac{3}{4}$ din pensia cuvenită defunctului funcționar.

14) Anul se socotește de 5 ori pentru militari în timp de război, pentru funcționarii a căror viață e în pericol continuu, precum sunt mecanicii, frinari, șefii de trenuri, la căile ferate sau la vapoarele Statului, sau care lucrează continuu în mine.

15. Asemenea vor avea dreptul la pensia cuvenită pentru 20 de ani, 30 sau 40 de ani de serviciu, acei cari din cauza funcțiunii vor fi contractat înaintea împlinirii termenului de 20, 30 sau 40 de ani, o boală incurabilă și care îi împiedică de a mai putea îndeplini funcțiunea.

16. Nimeni nu va putea cumula pe lângă pensia

din partea Statului, județului sau a comunei, o pensie din partea unui stabiliment public de orice fel, și vice-versa.

17. Funcționarul având a se retrage și a exercita dreptul la pensie, n'are trebuință a și da dimisia, și nu va înceta a ocupa funcțiunea, de cât numai după ce se va fi regulat pensia în mod definitiv.

18. Cererile de regulare la pensie se cercetează de comitetul pensiilor de 4 ori pe an, în cursul lunilor Decembrie, Martie, Iunie și Septembrie.

19. În cas de moarte a funcționarului se va plăti salariul, ce acela avusese,—văduveisau copiilor până la regularea dreptului la pensie de comitetul pensiilor în cea mai apropiată sesiune și începerea plății pensiei cuvinte.

20. Comitetul pensiilor va fi compus din secretarii generali ai ministerelor, din directorul general sau subdirectorul căilor ferate, din un director delegat de banca națională, de directorii eforiei spitalelor civile și Brâncovenesc, din 2 pensionari numiți prin decret Regal pe termen de 5 ani dintre pensionarii cari sunt în stare prin lumenele lor și prin aptitudinile lor a aduce foloase precum și de un membru delegat de județul Ilfov și de comuna București.

Pentru luarea unei hotăriri din partea comitetului pensiilor se cere concursul a cel puțin 5 membri. Pentru ședințele la care vor participa membrii li se va plăti câte 12 lei din fondul pensiilor.

21. Comitetul pensiilor va avea un secretar general care va avea a pregăti și controla lucrările, și care va asista la toate ședințele comitetului.

Secretarul precum și funcționarii necesari se vor numi de comitetul pensiilor.

22. În contra încheerii comitetului pensiilor fiind vorba de acordare de pensie cât privește dreptul de apel și recurs se mențin actualele dispoziții a legii pensiilor de la 1891,—însă toate recursurile la Curtea de casație în materie de pensie se vor judeca de secția II a Curței de casație.—Procedura va fi gratuită.

23. Nu se poate deroga la dispozițiile acestei legi prin convenție.

24. În cas de ameliorare a situației financiare a comitetului pensiilor și de mărirea fondurilor, reținerile din salarii și din pensii se vor scădea până la 5°/_o. În urma acestor reduceri, fondul de rezervă ajungând a fi de zece milioane, pensiunile ast-fel precum sunt fixate se vor putea mări cu 10°/_o; când fondul de rezervă va fi de cel puțin 20 milioane și după puțină bine constatată, pensiile cuvenite se vor putea mări încă și succesiv până la 26°/_o.

25. Când sumele disponibile vor permite se

vor da ajutoare familiilor acelor funcționari cari ar fi încetat din viață înainte să fi împlinit termenul de 20 ani și care sunt în miserie.

26. Sumele disponibile ale comitetului pensiilor se vor plasa în efecte de ale Statului, a băncei naționale, a creditului funciar rural și în cumpărări de imobile rurale și se vor da cu dobândă Statului, județelor, comunelor, stabilimentelor publice și băncii agricole cu 5⁰/₀ dobândă.

27. Comitetul pensiilor va putea înființa case de pietate și case de credit pentru toți cari n'au un venit mai mare de 5000 lei, de la țară și de la oraș, fără însă a li se cere dobânzi mai mari de 3⁰/₀.

28. Pe fie-care lună se va prezenta Ministerului de finace câte o situație de venituri și cheltueli. Asemenea și budgetul fie-cărui an se va supune Ministerului de finace. Situațiile lunare și budgetul se vor publica.

29. Compturile fie-cărui an se vor cerceta de Curtea de comturi și rezultatul cercetărilor se va publica.

30. Comitetul pensiilor va elabora toate regulamentele necesare pentru executarea legii pensiilor.

Iunius

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ (JURISPRUDENCE ROUMAINE)

Curtea de casație, secția II
14 Februarie 1901

Președinția D-lui N. Mandrea, Președinte
I. Dimopol cu Casa Jeschek și C-ie

Cek.—Gir.—Aplicarea dispozițiilor privitoare la gir și la cek.—(Art. 366 Cod comercial).

Cambie.—Cek.—Gir.—Plata.—Dacă cel ce plătește este dator a examina autenticitatea girurilor.—(Art. 309 Cod. com.).

Cambie.—Cek.—Transmitere prin expresiile «pour acquit».—Dacă constituie o imputernicire în sensul art. 280 Cod com.

1. Toate dispozițiile privitoare la gir sunt aplicabile și cekului.

2. Acela care plătește o cambie sau un cek nu este dator

Cour de cassation, 2e chambre
14 Février

Présidence de M. N. Mandrea, Présid.
J. Dimopolo contre Jeschek et C-ie

Chèque.—Endossement.—Application au chèque des dispositions relatives à l'endossement.—(Art. 366 du Code de comerce, 341 italien).

Traite.—Chèque.—Endossement.—Paiement. Si le payeur est tenu de s'assurer de l'authenticité des endossements.—(Art. 309 du Code de comerce; 287 italien).

Traite.—Chèque.—Transmission par l'expression «pour acquit». — Si elle constitue une procuration dans le sens de l'art. 280 du Code commerce. (Art. 259 italien).

1. Toutes les dispositions relatives à l'endossement sont applicables au chèque.

2. Celui qui paie une traite ou un chèque n'est pas tenu

să examineze autenticitatea girurilor.

3. De și cuvintele «pour acquit» nu sunt din cele prevăzute în art. 280 din Codul comercial cari fac să se considere ca imputernicit al proprietarului cambiei sau cekului pe cel ce se prezintă să ceară plata lor, totuși, cum clausele indicate în art. 280 nu sunt limitative, întru cât sunt și alte clause ce au acelaș scop, expresiile «pour acquit» stabilesc o imputernicire a înfățișătorului ce se prezintă a cere plata în baza acelor cuvinte, și împrejurările cari fac pe judecătorii fondului să considere cuvintele «pour acquit» ca o imputernicire, sunt constatări de fapt lăsate la suverana lor apreciere.

de s'assurer de l'authenticité des endossements.

3. Bien que l'expression «pour acquit» n'entre pas dans les prévisions littérales de l'art. 280 du Code de commerce, d'après lequel celui qui demande le paiement d'une traite ou d'un chèque est considéré comme le fondé de pouvoirs du propriétaire de cette traite ou de ce chèque, néanmoins, les clauses, mentionnées dans ce article, n'étant pas limitatives, car il y en a d'autres encore qui tendent au même but, l'expression «pour acquit» présume une procuration, donnée au porteur, de se faire payer de la somme incluse dans le titre. Les circonstances qui déterminent les juges du fond à déduire des mots «pour acquit» l'existence d'une procuration, tombent dans le domaine des faits et sont laissées à leur souveraine appréciation.

Decisiunea 50/901. — Respins recursul făcut de I. Dimopol contra decisiiei Curței de apel din Galați, s. I, No. 65/900, în proces cu Casa Ieschek & C-ie.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d. consilier D. Hănțescu ;

Pe d. avocat Petre Borș din partea recurentului I. Dimopol în desvoltarea motivelor de casare ; și

Pe d. avocat Tache Ionescu din partea intimatelor Casa Ieschek & C-ie în combateri.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare :

I. «Greșită aplicațiune a art. 280 Cod comercial.

«Din cuvintele «pentru achit» puse în dosul cekului rezultă, după Curtea de apel un mandat dat de mine în favoarea lui Teologu. Art. 280 Cod comercial numai atunci presupune un mandat când sunt clausele ce acest articol le arată, ceia ce în speță nu e cuvintele «pentru achit» însemnează tocmai contrariu lui per incasso, adică autorizarea de a încasa, pe când «pentru achit» însemnează că în mandatul scrierei s'a și primit banii, ceia ce esclude ori-ce idee de mandat».

II. «Violarea art. 392 și 396 din Cod comercial.

«Curtea pretinde că de oare-ce Teologu a încasat de la casa Ieschek o sumă de 400 lei pentru mine, el are a fi considerat ca prepus al meu în toate afacerile mele, ori aceasta este contrariu art. 392 Cod comercial care consideră ca prepus numai pe acel care este însărcinat cu comerțul patronului său, ceea-ce în fapt nu

s'a stabilit de Curte. Dar presupunând că acest fapt s'a stabilit totuși modul cum a fost investit cekul numai prin semnătura mea spre achitare este neregulat și contrariu art. 366 Cod comercial».

III. «Rea aplicare a art. 309 Cod com. și exces de putere.

«Curtea pretinde că Ieschek plătind cekul în cestiune nu era dator să examineze autenticitatea girurilor, dar Curtea uită că aci nu e vorba de o cambie, ci de restituirea unei sume pe care o primise cu câte va zile mai înainte, trebuia deci să verifice dacă acel ce 11 presenta cekul avea calitatea, sau dacă 11 considera ca mandatar al beneficiarului cekului trebuia să 11 pună a iscăli așa cum prevede art. 396 din Cod comercial.

«Curtea neobservând aceste reguli a comis un exces de putere și a aplicat greșit art. 309 Cod comercial».

Având în vedere că prin decizia Curței de apel din Galați se constată că I. Dimopol din Brăila spre a plăti suma de 11289 lei bani 55 casei Marmorosch Blank ia de la casa Ieschek un cek pentru acea valoare, îl girează în ordinul casei Marmorosch Blank și spre a-l espedia prin poștă, încredințând plicul care conținea cekul unui funcționar numit Teologu, însă Teologu desface plicul și se prezintă la casa Ieschek, cerând plata, și după observările făcute de casierul casei Ieschek lui Teologu că cekul nu e în regulă și nu-l poate scota, Teologu se întoarce prezentând acel cek cu girul din dos șters și înlocuit cu iscălitura lui Dimopol cu mențiunea «pour achit», dinpreună cu un borderoă semnat de I. Dimopol, și ast-fel Teologu încasează, suma; Teologu dispăre și constatându-se în urmă că iscăliturile lui Dimopol după cek și borderoă sunt false, Teologu a fost dat în judecată și condamnat de instanțele represive;

Având în vedere că tot de odată Dimopol acționează casa Ieschek ca să 11 plătească suma de 11239 lei, acțiune care a fost respinsă; că în deosebire Curtea de apel prin decizia supusă recursului declară că fiind, conform art. 366 Cod comercial, aplicabile cekului dispozițiile privitoare la gir, la plată și altele, precum acel care plătește o cambie conform art. 309, nu este îndatorat să examineze autenticitatea girurilor, iar girurile șterse se consideră ca nescrise, de aceea și casierul casei Ieschek, care a plătit n'avea să se convingă de identitatea girului și plata avea a se face; că pe de altă parte, Curtea arată, pentru ce casierul casei Ieschek a considerat pe acel Teologu ca un imputernicit în regulă, căruia putea să se plătească valoarea cekului;

Considerând că Curtea declară că cekul fiind andosat cu espresiile «pour acquit», în josul căruia se află iscălitura lui Dimopol, casierul a considerat pe Teologu care a prezentat cekul spre plată, ca mandatar, că nu se poate zice precum se susține prin motivul I de recurs că numai clausele indicate de art. 280 Cod de comerț ar stabili o imputernicire a înfățișătorului spre a cere plata, pentru că însuși art. 280 arată prin espresiile «sau altele de asemenea» că afară de clausele arătate, mai pot fi și alte clause având același scop precum este și clauza «pour acquit», că de alt-fel acesta atârână și de la alte împrejurări care a putut determina convingerea judecătorului fondului, pentru care împre-

jurări decizia nu poate fi supusă censurii; nici pentru motivul I nici pentru motivul al II-lea;

Considerând că plata făcută de casierul casei Ieschek în speță, este în regulă, întru cât s'a plătit unuia în posesiunea căruia se afla cekul—purțând pe dos enuncierii și dându-se și un borderoă cu iscălitura lui Dimopol; că aceasta este conform art. 309 și 318 Cod de comerț; că deosebirea ce se face prin motivul al treilea de recurs, între plata unei cambii de sub semnatarul ei și între restituirea unei sume pe care Ieschek o primise, nu e întemeiată, de oare-ce regulile indicate în art. 309 și 318 au a se aplica și la speță, putându-se înțelege pentru ce la prezentarea cekului în împrejurările speței, casierul n'ar fi putut plăti, că a susține contrariul ar fi nu numai spre a conserva pe Dimopol de consecințele faptelor imputernicitului său, pentru care Dimopol trebuie să răspundă, de oare-ce s'a servit de un asemenea impieगत și a avut încredere în el;

Că de aceea motivele au a fi respinse ca neintemiate Pentru aceste motive, Curtea, respingere recursul, etc.

Curtea de apel din București
Secția I
27 Februarie 1901

Președ. D-lui Ath. C. Kivu, P.-Președ.
Ion Dumitrescu și alții cu Gh.
N. Dumitrescu și alții

Sequestru asigurător.—Dot.— Act dotal. — Dacă creditorul dotei poate cere de odată cu acțiunea în restituirea dotei și sechestrul asigurător fără depunere de cauțiune.—(Art. 613 Pr. civilă).

Actul dotal constituie un titlu scris în sensul art. 613 din Pr. civ. și deci creditorul dotei este în drept, ca în temeiul acestui titlu, să ceară, odată cu acțiunea de restituirea dotei, și sechestrul asigurător fără depunere de cauțiune.

Cour d'appel de Bucarest
1-e chambre
27 Février 1901

Présid. de M. Ath. C. Kivu, Prem.-Présid.
Jean Démétresco et autres
contre G. N. Démétresco et autres

Saisie-gagerie.—Dot.— Contrat dotal.—Si le créancier de la dot, peut sans être astreint à fournir une caution, demander au juge la permission de pratiquer une saisie-gagerie accessoirement à son action en restitution de la dot.—(Art. 613 du Code de proc. civ.; 822 Pr. français).

Le contrat dotal étant un titre, selon l'acception que prend ce mot dans l'art. 613 du Code de procédure civile, peut servir de fondement au créancier de la dot pour demander, accessoirement à son action en restitution de la dot, la permission de pratiquer une saisie-gagerie, sans être astreint de fournir une caution.

Deciziunea civilă No. 51

S'au ascultat: d-nii avocați Rachtivan și T. Policrat din partea apelantului Ion Dumitrescu în desvoltarea motivelor de apel și d-l Filitis din partea intimatului G. Dumitrescu în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de Ion Dumitrescu în contra sentinței cu No. 379 din 1900 a tribunalului Ilfov, secția de notariat;

Ascultând pe părți în susținerile lor;

Având în vedere că, din acte și din desbaterile urmate în cauză, rezultă că apelantul Ion Dumitrescu, pe baza actului dotal legalizat de trib. Ilfov, secția de notariat la No. 203 din 1869, și a acțiunii intentată pentru restituirea dotei, a cerut potrivit art. 613 din Pr. civ., a se înființa sequestru pe averea debitorului său, Nae Dumitrescu, până la concurența sumei de lei 2345;

Având în vedere că, prin jurnalul cu No. 8882/900, admitându-se această cerere s'a și înființat, în ziua de 30 Octombrie, sechestrul în chestiune;

Având în vedere că, în contra acestui sequestru, intimații G. N. Dumitrescu și Anastasia Dumitrescu, cu consimțământul soțului său, au făcut contestațiune cerând anularea sequestrelui, pe motiv că actul dotal nu este un titlu valabil care să constate o datorie conform art. 613 Pr. civ., care să servească de basă la sequestru fără depunere de cauțiune; că tribunalul, prin sentința apelată, admite contestația și anulează sequestrul;

Considerând că după art. 613 din Pr. civ., ori ce creditor, a cărui creanță este constatată printr'un act scris și este ajunsă la termen, va putea de o dată cu chemarea în judecată pentru plata creanței sale, să pună un sequestru asigurător pe mobilele datornicului său; că același drept îl au și creditorii cari nu au un act scris, dar aceștia sunt îndatorați, ca o dată cu cererea de sequestru, să dea și o cauțiune de a treia parte din valoarea reclamată;

Având în vedere că, în speță actul dotal constatând o datorie care este ajunsă la scadență prin moartea soției, constituie un titlu scris în sensul art. 613 din Pr. civilă; că ast-fel creditorul este în drept ca în temeiul acestui titlu să ceară, o dată cu acțiunea de restituirea dotei și sequestru asigurător, fără depunere de cauțiune;

Că decî apelul este întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, admite apelul, etc.

(ss) Ath. C. Kivu, V. Bossy, I. E. Dobrescu, Gr. Ștefănescu, greșier (s) N. Brătianu.

Curtea de apel București
Secția II

10 Octombrie 1900

Președinția D-lui I. Cerkez, Președinte
Jordan S. Tabacu cu Marghioala Dinulescu

Acțiune cambială.— Când se perde prin neprotestarea cambiei.— Poliță sau trată.— Bilet la ordin.— Deosebirea între ele din punctul de vedere al acțiunii cambiale.— Art. 331, 339, 341, 350 și 351 C.com.— Excepțiuni personale.— Interogatoriū și jurământul.— Inadmisibilitatea lor în acțiunea cambială.— (Art. 349 C. com.).

Cour d'appel de Bucarest
2-e chambre

10 Octobre 1900

Présidence de M. J. Cerkez, Présidence
Jordan S. Tabaco contre Marie Dinulescu

Action en recours.— Dans quels cas il y a déchéance faute de protêt.— Lettre de change ou traite.— Billet à ordre.— Différences ou poin de vue de l'action en recours.— Art. 331, 339, 341, 350, 351 du Code de commerce; 307, 314, 316, 325, 326 italien.— Exceptions personnelles.— Interrogatoire et serment.— Inadmissibilité dans une action en recours.— (Art. 349 du Code de commerce; 324 italien).

1. De și termenii art. 331 C. com. sunt generali, totuși nu în toate cazurile lipsa de protest face să se pearză acțiunea cambială în contra emitentului. În această privință trebuie făcută o deosebire între poliță sau trată și cambie sau bilet la ordin; așa, dacă este vorba de poliță sau trată, protestul de neplată este neapărat necesar pentru conservarea acțiunii cambiale; dacă din contră e vorba de o cambie sau bilet la ordin, protestul e necesar pentru conservarea acțiunii cambiale numai în contra giranților, iar nu și în contra emitentului, față de care acțiunea nu și perde caracterul ei de cambială chiar fără protest.

2. Excepțiunile personale, ca interogatoriul și jurământul de și sunt de o grabnică soluțiune, totuși nu sunt admise în acțiunea cambială, legea cerând o probă scrisă.

1. Malgré la généralité des termes de l'art. 331 du Code de commerce, le défaut de protêt n'entraîne pas, dans tous les cas, la déchéance de l'action en recours contre le tireur. Il faut, à cet égard, faire une distinction entre la lettre de change ou traite et le billet à ordre: lorsqu'il s'agit d'une traite ou lettre de change, le protêt faute de paiement s'impose à ceux qui ne veulent pas être déchas de l'action en recours; lorsque par contre, il s'agit d'un billet à ordre, si le protêt est nécessaire pour pouvoir exercer l'action en recours c'est contre les endosseurs seulement, nullement contre le tireur, vis-à-vis duquel l'action en recours ne change pas de nature, malgré le défaut de protêt.

2. Les exceptions personnelles, telles que l'interrogatoire et le serment, bien que de solution urgente, ne sont pas admissibles dans les actions en recours, car la loi exige ici une preuve écrite.

Deciziunea civilă No. 69

Curtea,

Asupra opozițiunii făcută de Iordan S. Tabacu în contra deciziunii acestei Curți No. 74 din 900, prin care i s'a respins apelul făcut contra sentinței comerciale a trib. Vlașca No. 7 din 1899;

Având în vedere că tribunalul prin sentința apelată a respins ca ne susținută opoziția ce Iordan S. Tabacu făcuse contra sentinței anterioare No. 3 din 1898;

Că prin această sentință No. 3 tribunalul a admis acțiunea intimată Marghioala N. Dinulescu și a condamnat pe oponent ași plăti suma de 3270 lei prevăzută în două cambii neprotestate, cu data 18 August 1894, una cu scadența peste patru luni, alta cu scadența peste 10 luni, ambele semnate de densusul în ordinul intimat;

Având în vedere că oponentul susține că aceste cambii nefiind protestate la scadență, intimata a pierdut acțiunea cambială contra sa, cambiile au rămas niște simple creanțe civile sau comerciale, după natura obligațiunii și prin urmare, conform dreptului comun, propune a se face un interogatoriū intimat și i deferă chiar jurământul spre a dovedi că aceste cambii au fost plătite;

Considerând că art. 331 Cod com. prevede în adevăr, că actul de protest este necesar pentru conservarea acțiunii cambiale; că acest articol fiind conceput în termenii generali, s'ar părea că în toate cazurile, fără nici o distincțiune, protestul de neplată este necesar pentru a se putea conserva acțiunea cambială în contra emitentului;

Considerând însă că un articol nu trebuie luat în mod isolat, ci trebuie să fie interpretat ținându-se seamă de toate dispozițiunile din lege relative la materie; că art. 331, fiind pus sub secțiunea 8 intitulată despre protest, are de scop de a arăta că nici un act din partea posesorului cambiei nu poate să înlocuiască protestul spre

a dovedi îndeplinirea actelor necesarii pentru a conserva acțiunea cambială; că spre a ști însă, în ce cazuri și față de cine se pierde acțiunea cambială din lipsa protestului, trebuie să ne referim la articolele 339-351, puse sub secțiunea 10 intitulată *despre acțiunea cambială*, unde este sediul materiei;

Considerând că printre aceste articole figurează și art. 341 care conține: «dacă cambia e plătită într'un alt loc de cât reședința emitentului..... și la o altă persoană, lipsa de plată trebuie să fie constatată după regulile stabilite în secțiunea 8, chiar pentru a se conserva acțiunea în contra emitentului»;

Că din acest articol rezultă evident că, nu în toate cazurile lipsa de protest face a se pierde acțiunea cambială în contra emitentului, că această acțiune se pierde numai în cazul când cambia întrunește următoarele două condițiuni: adică, să fie plătită într'un alt loc de cât reședința emitentului și la o altă persoană, atunci numai lipsa de plată trebuie să fie constatată printr'un act de protest chiar pentru a se conserva acțiunea cambială în contra emitentului;

Că, prin urmare, în cazul când emitentul se obligă a plăti el însuși cambia și la reședința sa, cum este, incontestabil, în speță, lipsa protestului de neplată nu are de efect a face pe posesorul cambiei să piardă acțiunea cambială în contra emitentului;

Că această distincțiune care rezultă din art. 341, reiese încă și din 350 C. com., căci legiuitorul în acest articol prevede că lipsa protestului de neplată face a se pierde acțiunea în recurs în contra trăgătorului cambiei, adică contra aceluia care și-a luat obligațiunea de a face ca altul să plătească cambia la scadență; or, acțiunea în contra emitentului, care s'a obligat a plăti el însuși cambia la scadență și la domiciliul său, nu este o acțiune în recurs sau în regres, ci este o acțiune directă contra subscriitorului cambiei cu alte cuvinte, când este vorba de o poliță sau trată (art. 270 al. II C. com.), protestul de neplată este necesar spre a putea conserva acțiunea cambială chiar contra emitentului dacă este însă vorba de un billet la ordin (art. 270 al. I C. com.), protestul de neplată este necesar spre a se putea conserva acțiunea cambială numai în contra giranților, iar nu și în contra emitentului;

Că această deosebire între polițe și bilete la ordine din punctul de vedere al conservării acțiunii cambiale în contra emitentului este justă și rațională, de oare-ce la polițe fiind o altă persoană însărcinată de a plăti și în altă localitate de cât cea a emitentului, acesta trebuie evident să fie încunoscînt că trasul a refuzat a face onoare semnăturii sale a l putea pune în pozițiune să ia și densusul măsurile ce va crede de cuviință în contra trasului;

Că, ast-fel fiind, în specie, de și cambiile nu sunt protestate la scadență, însă din momentul ce ele sunt incontestabil, niște bilete la ordine, acțiunea ce intimata a intentat contra oponentului ca emitent, este o acțiune cambială, iar nu o simplă acțiune civilă sau comercială după natura obligațiunii;

Considerând că, în acțiunea cambială, după art. 349 C. com., excepțiunile personale portorului nu pot întârzia condamnarea debitorului cambiei de cât dacă ele sunt liquide și de o grabnică soluțiune, și, în toate cazurile, întemeiate pe o probă scrisă;

Că, în cazul de față, oponentul se opune la plata cambiilor pe motivul că le-a plătit;

Că plata ce se pretinde că s'a făcut este evident o excepțiune personală intimată și prin urmare oponentul este admis a face proba cuvenită;

Considerând însă că, spre a dovedi plata acestor cambii, oponentul a propus interogatoriul intimată și jurământul;

Că aceste mijloace de probațiune, de și sunt de o grabnică soluțiune, totuși sunt inadmisibile în acțiunea cambială, de oare-ce este evident că nu sunt niște probe scrise cum cere art. 349 Cod. com.;

Că, ast-fel, atât interogatoriul cât și jurământul urmează a se respinge;

Considerând, în fond, că oponentul nu a obiectat nimic și ca atare opozițiunea sa fiind nefondată urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) I. Cerkez, Al. D. Dobriceanu, M. Paleologu, Ath. Athanasovici.

Tribunalul Județului Covurlui

27 Februarie 1901

Președ. D-luț D. G. Maxim, Prim-Președ.

Anton Török & C-ie cu
Strul Chișes

Faliment.--Concordat.--Omologare.--Cerere de resiliere făcută de un singur creditor. — Efectele acestei cereri. — (Art. 864 și 865 din Codul comercial ast-fel cum a fost modificat în 1895 și în urmă prin legea din 6 Aprilie 1900). — Legea după care se respinge efectele resilierii.

Asemănat art. 865 din Codul comercial, ast-fel cum a fost modificat prin legea din 6 Aprilie 1900, resilierea concordatului propusă și admisă față de un singur creditor, are de efect să redeschidă falimentul față cu toți creditorii care reintră cu toții în întregimea drepturilor lor, pe câtă vreme sub imperiul aceluiași articol ast-fel cum fusese modificat în 1895, resilierea concordatului cerută de un singur creditor avea de efect de a l pune numai pe acest creditor în întregimea drepturilor sale față cu falitul, fără vre-o consecință față cu cei-alți creditori cari n'au luat parte la cererea de resiliere.

Când concordatul a fost încheiat înainte de legea de la 6 Aprilie 1900 însă omologat după promulgarea acestei legi, efectele resilierii cerută de un singur creditor se regulează de legea veche căci din complexul dispoziției transitorii din art. 864 Codul comercial, ast-fel cum a fost modificat de sus-citata lege din 6 Aprilie 1900, rezultă că legiuitorul a deosebit formele de procedură întrebuințate în instanță pentru ajungerea la soluțiunea

Trib. du District de Covourlouï

27 Février 1901

Présid. de M. D. G. Maxim, Pr.-Présid.

Anton Török et C-ie contre
Stroul Kitzes

Faillite.--Concordat.--Homologation.--Résolution demandée par un seul créancier. — Effets de cette demande. — (Art. 864 et 865 du Code de commerce tels qu'ils ont été modifiés en 1895 et plus tard par la loi du 6 Avril 1900). — Quelle loi régit les effets de la résolution.

Conformément à l'art. 865 du Code de commerce, tel qu'il a été modifié par la loi du 6 Avril 1900, la résolution du concordat, admise sur la demande d'un seul créancier, a pour effet de rouvrir l'état de faillite à l'encontre de tous les créanciers, qui recouvrent l'intégrité de leurs droits; tandis que sous l'empire du vieil art. 865, tel qu'il avait été modifié en 1895, la résolution du concordat, demandée par un seul créancier, avait pour effet de ne faire rentrer que ce créancier dans l'intégrité de ses droits contre le failli, la situation des créanciers qui n'ont pas participé à cette résolution restant la même qu'auparavant.

Dans l'hypothèse d'un concordat consenti avant la loi du 6 Avril 1900, mais homologué après la promulgation de ladite loi, les effets de la résolution, demandée par un seul créancier, sont régis par l'ancienne loi; en effet, de l'ensemble des dispositions transitoires de l'art. 864 du Code de commerce, tel qu'il a été modifié par la susdite loi du 6 Avril 1900, il ressort que le législateur a établi une distinction entre les règles de

falimentelor, de efectele actelor juridice încheiate sub legea veche, prescriind în privința formelor de procedură aplicarea noii legi pentru toate actele necesare în completarea operațiunilor falimentului din momentul promulgării ei, și precisând, în privința efectelor actelor juridice, aplicarea legii vechi, întru cât există presupțiunea că asemenea efecte au intrat în considerația părților contractante în momentul când s'au înțeles asupra unui raport juridic și dacă ele nu le-au stipulat în mod formal, s'au referit la legea în vigoare în momentul contractării.

Așa dar creditorul care cere resilierea unui concordat încheiat sub imperiul Codului comercial din 1895, fie chiar omologat sub imperiul legii din 6 Aprilie 1900, nu poate face această cerere de cât în propriul său interes, de oarece fiind vorba despre efectele acestei convențiuni, trebuie a se aplica legea în vigoare în momentul când părțile au consimțit la această convențiune.

Tribunalul,

Asupra cererii introdusă de către firma comercială Anton Török et C-nie, prin care tinde ca să se re deschidă față cu toți creditorii, procedura falimentului lui S. Chișes, care la 3 Aprilie 1900 a încheiat concordat cu creditorii săi, transacțiune omologată prin sentința comercială a tribunalului Covurlui, sec. I, No. 107 din 27 Aprilie 1900;

Având în vedere că zisa firmă cere anularea concordatului și reintegrarea tuturor creditorilor în întregimea drepturilor lor, pentru motivul că reclamantul n'a fost îndestulat de sumele ajunse la scadență și cari i se cuveneau în puterea concordatului;

Având în vedere că, întru cât pârâtul se opune la această cerere, susținând că firma Török ca creditoare nu poate cere resilierea concordatului de cât pentru dânsa personal, de oare-ce concordatul a fost încheiat sub imperiul legii comerciale din 1895, urmează ca tribunalul să resolve acest punct, spre a se stabili dacă în realitate resilierea cerută de către firma reclamantă cată a se mărgini în propriul ei interes;

Considerând că în această privință este deosebire între legea comercială din 1895 și noua lege modificatoare din 6 Aprilie 1900, pentru că pe când prin cea dintâi resilierea concordatului cerută de un singur creditor, avea de efect de a-l pune numai pe creditor

procédure à suivre pour arriver à la clôture des faillites, et les effets des actes juridiques consentis sous l'ancienne loi; pour ce qui touche aux règles de procédure, le législateur a prescrit que la nouvelle loi serait applicable, du jour de sa promulgation, à tous actes nécessaires pour achever les opérations de la faillite. et, en ce qui concerne les effets des actes juridiques, que l'ancienne loi continuerait à être appliquée, car il est à présumer que les parties contractantes ont tablé sur ces effets-là, au moment où elles sont tombées d'accord pour créer, entre elles, un rapport de droit, et que si elles ne les ont pas stipulés, expressément elles ne s'en sont pas moins rapporté à la loi en vigueur au moment de leur convention.

Il en résulte que la résolution d'un concordat, consenti sous l'empire du Code de commerce de 1895, dut-il même n'avoir été homologué que sous l'empire de la loi du 6 Avril 1900, ne peut profiter qu'au créancier qui l'a demandée, car, du moment où, en l'espèce, il est question des effets d'une convention, on doit appliquer la loi qui était en vigueur au moment où les parties ont conclu cette convention.

în întregimea drepturilor sale față cu falitul, fără vre-o consecință față cu cei-alți creditorii, cari n'au luat parte la cererea de resiliere, sub imperiul legii comerciale în vigoare, resiliere concordatului propusă și admisă față de un singur creditor, are de efect să re deschidă falimentul față cu toți creditorii cari reintră cu toți în întregimea drepturilor lor, potrivit art. 865 din Codicele comercial;

Având în vedere că, de și concordatul a fost încheiat la 3 Aprilie 1900, adică în timpul legii din 1895, totuși înainte de omologare, ce a avut loc la 27 Aprilie, a intervenit noua legislațiune, promulgată la 6 Aprilie, care a schimbat dispoziția referitoare la această materie, așa că rămâne a se vedea după care legislațiune se determină efectele acestui concordat, încheiate sub imperiul legii vechi și omologat în timpul legii subsecuente;

Având în vedere că în specie dispozițiunea transitorie a articolului 854 din noua lege nu ne poate duce la soluțiune în sensul susținut în instanță de reprezentantul firmei reclamante, pentru că de și în acest text se spune că: «toate falimentele în curs, la promulgarea acestei legi să se reguleze potrivit rândurilor ei», totuși, legiuitorul a avut grija de a adăoga clauza «respectării drepturilor câștigate ale creditorilor și a oricăreia alte persoane»;

Considerând că din complexul acestei dispozițiuni transitorii, rezultă că legiuitorul a deosebit formele de procedură întrebuițate în instanță pentru ajungerea la soluțiunea falimentelor de efectele actelor juridice încheiate sub legea veche, prescriind în privința formelor de procedură aplicațiunea noii legi pentru toate actele necesare în completarea operațiunilor falimentului din momentul promulgării ei, și precisând, în privința efectelor actelor juridice, aplicațiunea legii vechi, întru cât există presupțiunea că asemenea efecte au intrat în considerațiunea părților contractate, în momentul când s'a înțeles asupra unui raport juridic și dacă ele nu le-au stipulat în mod formal, s'au referit la legea în vigoare din momentul contractării;

Considerând că, în specie, fiind vorba despre resilierea unui concordat, adică despre un efect al acestei convențiuni, cată a se aplica legea în vigoare sub imperiul căreia s'a încheiat, pentru că părțile n'au precizat efectele acestei resilierii, ca unele ce știaș că n'au trebuință de a prevedea toate eventualitățile, fiind-că legea ce cârmuia contractul a avut această grijă. Și, în realitate, după art. 970 din Codicele civil, convențiunile obligă nu numai la ceia ce este expres într'insele, dar la toate urmărirea ce echitatea, obiceiul sau legea, dă obligațiunei, după natura sa. Ast-fel resilierea este deci presupusă, conform legii în vigoare în momentul alcătuirii concordatului că are de efect numai pentru creditorul ce a provocat această măsură;

Considerând în fine că, nu se poate trage vre-o consecință în sensul aplicațiunei legii noi din împrejurarea că concordatul a fost omologat după promulgarea acestei legi, în vedere că consimțimentul părților contractante a fost anterior, și în tot cazul chiar de ar fi îndoială, urmează totuși a se aplica textul legii vechi, care coprinde o dispozițiune mai favorabilă pentru datornicul falit a cărui cerere este pusă în discuțiune;

Pentru aceste motive, redactate de d. prim-președinte D.G. Maxim tribunalul găsește că firma reclamantă nu poate cere resilierea concordatului de cât în propriul ei interes.

(ss) D. G. Maxim, Eug. M. Bonachi.